

Előfizetési árak:

Fél évre . . . 90 Leu
Negyed évre . . 45 Leu
Egy óra . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyiltér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emőd,
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloșcă și Crișan
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

A budapest--bécsi gyors katasztrófája.

Egész Európát izgalomban tartja az a borzalmas merénylet, amelynek mult szombatán vasárnapra virradó éjszakán a budapest--bécsi nemzetközi gyorsvonat áldozatul esett. A kiszámított tervszerűséggel és nagy szakértelemmel elkövetett merénylet híre szombaton éjjel két óra tájban érkezett meg a magyar fővárosba. Az első értesítést összefüggéstelenül és izgatottan a biatorbágyi pályaudvar adta le, aki halálra vált rémülettel jelentette, hogy a 10. számú budapest--bécsi nemzetközi gyorsvonat az egyik viadukt előtt a mélységbe zuhant.

A budapesti pályaudvarról azonnal autón mentek ki a szerencsétlenség színhelyére, ahol ekkorra már a közeli pályaudvarok rendőri és csendőri készütsége a vasúti mentő osztagok és utászkatonáság segítségével azon fáradozott, hogy a vaksötét éjszakában megmentsék a mélységbe zuhant vonat sebesültjeit.

A rendőri nyomozás a merénylet színhelyén megállapította, hogy tervszerűen elkészített és végrehajtott kommunista merényletről van szó. A kommunisták a biatorbágyi viadukt előtt a vonat alatt pokolgépet robbantottak fel, mert ezt az embertelen merényletet figyelmeztetésül szánták a kapitalista társadalom számára.

25 méteres mélységben ...

A robbanások irtózatossá határuak voltak. A mozdony és hat személykocsi lezuhant a 25 méteres mélységbe. Egy szívtörő irtózatossá sikollyá olvadt össze a halálba zuhanó szerencsétlen utasok hangja, majd pozdorjává zúzódott személykocsik belefutottak a vizmosásba. A vonat 13 vagonból állott, hét kocsi fentmaradt a síneken.

Az alagút bejáratánál megtalálták a pokolgép gyújtószinorját, amelynek közelében kartonra piros krétával az alábbi sorok voltak írva:

„A kapitalisták nem gondoskodnak számunkra kenyérről. Mi majd megtaláljuk a másik módot, hogy megszerezzük magunknak a kenyeret!”

Reggel nyolc órakor vitték be az első sebesült szállítmányt Budapestre a Rókus-kórházba. Sipos Jenő postás kórházba szállítása közben meghalt. Megkezdtek a halottak agnoszkálását, amelynek során kitűnt, hogy két bécsi bankár, egy párisi magánzó és egy gráci magasrangú hivatalnok is van a halottak között. Egyik összetört harmadik osztályú vagonban egymással összeölelkezve egy három éves és egy öt éves kislányt találtak meg borzalmasan összeroncsolva. A halottak között van három rendkívül elegánsan öltözött urinő is, akiknek arcát annyira összeroncsolták a vagon ablakai, hogy nem lehet felismerni őket.

A megdöbbenés első óráiban.

Budapesten irtózatossá megdöbbenést keltett a példátlan bombamerénylet híre. Mint most már kitűnt, a vonat a Budapest--Bécs--Köln--Ostendei gyorsvonat volt s utasai javarészt az előkelő társaság sorából regutálódtak, de volt egy kocsi, amelyben hivatalnokok, egy napszámos és egy kömüves, egy kereskedő és egy amerikai magyar asszony ült. Ezek valamennyien meghaltak.

Budapest éjszakai nyugalma hajnalban a mentőautók zúgó szirénája verte fel.

A mentők a biatorbágyi völgykötánhoz robbantak, ahol a falusi tűzoltók és a lakosság fátylával kereste a roncsok között a sebesülteket. A völgykötánból a haldoklók szívettépő jajgatása hallatszott fel, vonat-roncsok vörösre festették az eget. Biatorbágy népe egész éjszaka talpon volt, az első segélyt a falu körorvosa és egy szigorló orvos nyújtották a sebesülteknek.

Az utolsó jelentések szerint a borzalmas merényletnek eddig 24 halálos áldozata van.

A szovjet keze ...

A pesti lapok külön kiadásban foglalkoznak a katasztrófával és megállapítják, hogy Magyarországon ehhez hasonló bombamerénylet még sohasem történt.

Három hónappal ezelőtt az egész országra kiterjedt kommunista összeesküvés ügye foglalkoztatta a magyar hatóságokat. Kiderült ugyanis, hogy az országban a munkanélküliek sejt-rendszer alapján minden városban összetömörültek és mint a nyomozás további során a hatóságok megtudták, a szovjet ezeket a sejteket arra is fel-szólította, hogy merényleteket is kövessenek el.

A budapesti sejt az egyik dunántúli sejt-hez hetekkel ezelőtt látnatlatlan tintával, amelyet csak tűz mellett lehet elolvasni, azt írta, hogy Moszkvában már csak a merényleteknek hisznek.

A rendőrség még azt is kinyomozta, hogy a szovjet nagyon sok pénzt költött a magyarországi propagandára, amelynek azonban semmi „eredményét” sem látta.

A három hónappal ezelőtti kommunista összeesküvés főtettei kiszöktek Magyar-

országból, az eddigiek szerint Sátoraljaúj hely közelében egérutat nyertek s valószínűen még ma is Csehszlovákiában rejtőzködnék.

Gyanúsítják még a merénylet előkészítésével Leitnik Gyula kispesti villanyszerelőt is, aki a rendőrség nyilvántartójában mint ismert kommunista agitátor szerepel.

Lietnik a merénylet előtti hétfőn Prágában volt és beható tanácskozásokat folytatott a prágai kommunistákkal.

Azután Magyarországra utazott, de azt a hatóságok még nem állapították meg, hogy meddig maradt az országban és főként azt sem nyomozták még ki, hogy milyen körülmények között hagyta el az országot.

Lietnik hozzátartozóit, akik Kispesten laknak, már kihallgatták.

Lietnik egyik rokona a rendőrség előtt a következőket mondta:

— Mindig gyanusnak találtuk Lietnik viselkedését. Azt tudtuk róla, hogy kommunista és hogy külföldi elvtársaival összeköttetésben van. Azt azonban nem tudjuk, hogy jelenleg hol van? Én csak arra emlékszem vissza, hogy Leitnik egy meghitt munkáscsoportban a mult héten a következőket mondta:

— Olyan események fognak majd következni, amelyekről az egész világ beszélni fog!...

A rendőrség nyomozása kétirányú. Az egyik osztag azután nyomoz, hogy kik a merénylet értelmi szerzői, míg a másik csoport a merénylet végrehajtóit akarja kézrekeríteni.

A romoknál még gyorsírási jegyzeteket is találtak, de ezeket mind a mai napig nem tudták megfejteni.

A cipcerek hazájában...

Írta: (n.-s.)

1901-ben az iglói tanítóképzőhöz helyezték át bennünket. Farkas Imre legendás iglói városába.

A gyönyörű és akkor gazdag „Somogyország”-ból helyeztek át, hol az ország egyik legszebb gazdasági iskolájánál volt tanár szegény uram.

Évekig laktunk a meleg, szép és gazdag Somogyban. Közel a Balatonhoz, közel az Adriához.

Mielőtt átköltöztünk volna, még egyszer lementünk Triesztbe, összejártuk az Adriai csodás partvidékeit le a Karsztok alatt, a bájos, fehérrozsás kis Görzig.

Mikor bucsút vettem az Isonzó kék vizétől, a „Leondoró” penzió magyar asszonyától, aki egy nyugdíjas vadász őrnagy özvegye volt, úgy sirtam, mint egy gyermek sir, ha a legkedvesebb játéka összetörik, vagy elveszti.

Megéreztem talán, hogy összetörik és elveszítjük örökre...

Még egyszer a lelkeembe véstem a szomorú emlékü „Miramare” palota körvonalait; leültem az erkélyen arra a helyre, honnan egyszer borzadva bámultam az Adriai haragos háborgását. Megnéztük a trónterem hatalmas képeit. A „hármasszerződést” — melyet ha nem szegnek meg, talán a „Végzet” nem rázná így Európa fundamentumát.

Aztán bucsúztunk az Adriától, bucsúztunk a Balatontól és nehéz, fájó szívvel in-

dultunk fel a hideg Tátrák alá, a jegesszívű cipcerek közé — Iglóra.

Pesten elváltunk. Szegény uram előre ment lakást kivenni, berendezni, én egy-két hétre Erdélybe a szüleimhez.

Úgy határoztuk meg, hogy mihelyt a lakással rendben lesz, én is megyek fel Iglóra. Jóelőre megírom és meg is táviratozom indulásomat, hogy Miskolcig előmbe jöjjon.

Meglepetést akartam azonban szerezni szegény uramnak és se nem írtam, se nem táviratoztam, hanem elindultam.

Éjjel tizenkét órakor érkeztem meg Iglóra. Szép augusztus végi éjszakán.

Hordárt fogadtam, hogy a csomagjaimat tegye a ruhatárba és engem kalauzáljon be a lakásunkra. Az uram leveleiből tudtam, hogy közel van nagyon az állomáshoz és hogy meglepetés lesz a lakás és megleszek elégedve. És hogy nagyon kedves Igló és ne sirjak Somogy után.

Már az uton megvigasztalódtam. Fel-ségesebb utat, mint Kassától Iglóig, képzelni sem lehet.

Pár perc múlva egy rácsoskerítésű kis villa előtt megállunk. Úgy nézett ki az utcai villanylámpák sárgás fényében, mint egyik a görzi kis villák közül a kék Isonzó partján. Csak a híres kuszó görzi fehér rózsák hiányoztak a falakról.

A hordár csengetett. Szivdobogva vártam. Kétszer, háromszor csengetett. Hiába minden, a kapu nem nyílt meg.

A Vérmezőről temették el az áldozatokat.

A katasztrófa áldozatait, mint a nemzet halottjait, a Vérmezőről temették csütörtökön délután mintegy ötvenezer ember részvételével. A 19 koporsó felett a kormány nevében Zsitvai Tibor igazságügyminiszter mondott megkapó beszédet.

Betörő járt az ügyvéd irodájában.

A Molnár Endre-féle bodegában való betörés után mintha megjavultak volna néhány hónapra a bűnözők, mert egy-két csirkelopás, kisebb zsebtolvajláson kívül alig történt a városban különösebb, a rendőrségi szürke krónika betűin túl kívánczó esemény. Most aztán egy hét alatt két ízben is történt betörés. Igaz, hogy az első csak kísérlet volt arra, hogy rá két napra a főtér másik oldalán, dr. Herepei Iván ügyvéd irodájába látogassanak el. Itt már könnyebb volt az éjszakai jómadár munkája. U. i. készen állott a zsákmány. Megértve a dolgot, el kell mondanunk, hogy az ügyvéd nem szokta a pénzt az asztalon hevertetni, hanem bezárja a Wertheim-szekrénybe. Vasárnap délután direkt azért ment be az irodába, hogy a Szegeden levő nejének 8000 leut becsomagoljon pénzes borítékba, azt lepecsételje és megcímezze. Ezt a műveletet elvégezve, a pénzes borítékot az egyik alkalmazottjának az asztalára, az elindításra beosztott levelek közé tette le, melléje helyezve a pénz portóját egy darab százast.

A betörő az utca felőli irodahelyiség ablakán, annak betörése után behatolva, az ügyvéd szobájában tartott helyszíni szemlét. Itt feltörve az ügyvéd asztalát, 3000 leu értéket kitevő bélyeget tett zsebre, innen kilépve vette észre valószínűleg a távozásakor az irnok asztalán fekvő száz leut s mellette a pénzes borítékot.

A pecsétetes levelet feltörve, magához vette a 8000 leut és a portó díjába kitejtett 100 leut.

Távozása előtt azonban elhasználta az ügyvéd kölnizét, mellyel valószínűleg az ablak betörésekor a kezén támadt seb vérzését igyekezett megszüntetni, illetve fertőtleníteni a sebet. Mindenesetre jól nevelt betörő lehet, akire a rendőrség is kíváncsi.

Mai napig azonban még nem sikerült elfogni.

No most mit csináljak, éjfélkor a nagy idegenben? Egy árva lélek sem járt az utcán.

Álltam tanácstalanul, sirásra görbült szájjal. A könnyeim csak úgy potyogtak.

Nem messze sétáltam a hatalmas tanítóképző épülete. Ráismertem az uram által küldött képeslapról.

A cipcer hordár eszméje volt, hogy menjünk, csengessük fel a képző szolgáját, az bizonyosan tud valamit a professzor urról.

Reszkette álltam a portás ablaka alatt; félve, hogy micsoda mord cipcer arc fog zordonan reám tekinteni.

Boldog meglepetésemre egy meleg, barátságos férfihang szól ki az ablakon:

— Ebbe a minutába instálom. Az új tanárné nagyságos asszony ügyebár Erdélyből?

— Igen — feleltem alázatos hangon — Jókay tanácsa szerint a szolgának. — Nagyon szépen kérem, bocsásson meg, hogy megzavartam az álmát. Az uram által jelzett lakás teljesen néma, hiába csengetünk. Ontól kérek tanácsot, hogy most mit tegyek?

Azalatt magára kapta a ruháit és szaladt kizárni a kaput.

— Szegény tanár ur, mennyire várta a táviratot, hogy mikor érkezik a nagyságos asszony és éppen most kellett érkeznie! — De nincs semmi baj, — mondja vidáman — a tanár urat Lőcsére hívták meg a kertészeti iskola igazgatójához névnapra. Kolozsvárról helyezték oda és úgy tudom, együtt voltak az akadémián a tanár urral.

Önálló parlamentet Erdélynek, Moldovának és Havasföldnek

Boila Romulus ny. alkotmánytervezete

A napokban szenzációs füzet hagyta el a sajtót. Dr. Boila Romulus egyetemi tanár, a szenátus volt elnöke adott ki egy művet ezen a címen: „Tanulmány az egyesített Románia ujjaszervezéséről.” Ez a tanulmány új alkotmánytervezetet foglal magában és az egész román alkotmány radikális átalakítását indítványozza.

Boila Romulus alkotmányjogi tervezete szerint az államtanács 60 választott tagból állana, amelyet a tartományi parlamentnek küldenek be, tizet nevez ki a király. Havasföld 22, Moldova 20 és Erdély 18 tagot delegál az Államtanácsba.

A központi parlament helyett három tartományi parlamentje volna az országnak. Itt intéznek el minden törvényt, amely nincs fenntartva az Államtanácsnak. Ezek a parlamentek minden tartomány számára külön

törvényeket hoznak, tehát olyanokat, amelyek nem az egész országra vonatkoznak.

A tartományi dietának választott és kinevezett tagjai vannak. Muntenia (Havasföld) 220, Moldova (Bessarabiával együtt 200) és Erdély 180 képviselőt választ.

Minden tartománynak külön tartományi kormánya van öt-öt miniszterrel és pedig elnök, belügy, pénzügy, földmívelés, ipar és keresk., kultusz, igazságügyi.

A kisebbségi nyelvekre vonatkozólag Boila alkotmánytervezetének 170 szakasza így intézkedik:

Minden polgárnak joga van saját nyelvéhez.

Más nemzetiségű román állampolgároknak joguk lesz saját nyelvük használatához a közhivatalokban.

A kamarai cégbejegyzési hivatal iparigazolványokat nem ad ki.

Az iparigazolványokat továbbra is az iparhatóságok állítják ki.

Az új cégbejegyzési törvény szerint a cégek ezentúl a kamaráknál jegyeztetik be magukat. A kamarák — ez volt eddig a vélemény — állítják ki majd ezentúl az iparigazolványokat is, de e véleménnyel szemben most az az ellentétes álláspont kezd lábra kapni, hogy tévesen értelmezték a Monitorul Oficial 84-ik számában megjelent cégbejegyzési törvényt.

Ez a törvény — így jelentik most Bukarestből — csak a cégbejegyzés jogát vette el a törvényszéktől és adta a kamaráknak, de az iparigazolványok kiszolgáltatásának jogosítványa továbbra is a régi hatóság kezében marad, mi azt jelenti, hogy falun a főszolgabíró, városokban pedig az elsőfokú iparhatóság adja ki a jövőben is az iparigazolványokat ugyanúgy, ahogyan eddig

is kiadta, mert a cégbejegyzési törvény az 1884 évi XVII-ik törvénycikket hatályon kívül nem helyezte.

Ez a magyarázat egészen logikus és valószínű, hogy egy törvényt magyarázó miniszteri rendelet ugyanide fog nyilatkozni, de e pillanatban azért még nem befejezett ez a vita és így még mindig nincs kizárva az, hogy ehelyett a magyarázó miniszteri rendelet helyett olyan rendelet jelenik meg, amely az iparigazolványok kiadásának jogát a szolgabírók és iparhatóságok kezéből kivesszi és ugyancsak a kamarákra ruházza át. Ez helyesebb is volna, mert igazán nincsen értelme annak, hogy az általános kötelező cégbejegyzés más hatóságnak, az iparigazolványok kiadása pedig ismét más hatóságnak kezébe kerüljön.

Hat havi moratoriumot kértek a mezőgazdák.

Jassiban a mezőgazdák kongresszust tartottak, melyen a mezőgazdasági problémákkal kapcsolatos kérdéseket beszéltek meg.

A kongresszuson, amelyen az ó-királyságbeli mezőgazdaszövetkezetek teljes számban képviselték magukat, Grossu elnök bejelentette, hogy a kormány rövidesen elkészíti a gabona árának minimálásáról szóló törvényt.

Grossu kijelentette, hogy a romániai mezőgazdák hat havi moratoriumot és a mezőgazda adósságok rendezését kérik.

Közben a portás felesége is felöltözött. Bevittek a lakásukba és leszedték rólam kabátot, kalapot. Aztán hamarosan elmondták, hogy ők is erdélyiek, székelyek. Udvarhelymegyéből kerültek az aradi képzőhöz és onnan egy tanár hozta ide őket éppen egy éve.

— Ha parancsolja nagyságos asszony, a feleségem hazakiséri és ott marad éjszakára. A kulcsokat a tanár ur itt hagyta nálam és a cipcer cseléd, a kit fogadott, csak reggel jön takarítani. — De tessék inkább elfogadni a mi tiszta szobánkat és aludjon itt. Azonnal egy jó fürdőt készítek, ami nem ütközik nehézségekbe, mivel a fürdőszobák itt mellettünk vannak. — A hosszú ut után jött fog tenni.

Be sem várva válaszat, szaladt és pár perc múlva kész volt a meleg víz és jól megfürödtem éjjel egy órákor.

Azalatt az asszony jó ágyat vetett, tea, vaj, sajt, méz várt reám.

A pompás fürdő, a jó rumos tea a hosszú ut után úgy elringatott, hogy másnap délelőtt a templomba hívó harangok szava ébresztett fel. Vasárnap volt. A cipcer leány már kitakarított és várt reám.

Olyan jól esett újra a megszokott butorok között lenni. Minden szoba úgy volt elrendezve, mint Somogyban.

Tizenegy órákor három tanár kopogott be és mindenik a felesége nevében ebédre hívott. De jött a direktor feleségével és nem engedtek át senkinek.

(Folyt. köv.)

(x) Villany-gyűlés. Holnap, vasárnap délelőtt 11 órákor a fogyasztók bevonásával nagy-gyűlés lesz a villandíjak leszállítása tárgyában.

SPORT.

Kövér — Soványok 5 : 4 (1 : 3).

Érdekes eseménye volt városunk sportéletének múlt vasárnap a Kövérek és Soványok mérkőzése.

Mondanunk sem kell, hogy a kövérekkel elég szép minta állott fel, viszont a soványok is meglehetősen voltak képviselve. Ez utóbbiakból jutott még a kövéreknek is, akiknek a csapatát a sovány Kis-Kos egészíti ki, hogy felállításhoz a teljes létszám meglegyen. A bíró: Siklódyné Benkő Jolán urnő sipelzése a legjobb hangulatban, a közönség hangos óvációjával mellett indul meg a mérkőzés a rövidített idő, a 2x30 perc, bővelkedik a mulatságos jelenetekben. A borús, hűvös idő kedvez a kövéreknek, akik fűgén mozognak és ez rámondható a legkövérebbre, az egyet elnökre, Benkő Ernőre is, aki mindig a soványok nyomában szalad.

A kövérek farságos, valamint egyes játékosnak a rutinsága meghozza a kövérek győzelmét.

A meccs bájos befejezéséről dr. Kovács László orvos gondoskodik, aki már napokkal azelőtt valami tréfás meglepetéssel tőri a fejet. A meglepetés egy-egy virágkoszorú, melléje az érem, valamint a kövér Benkő Ernő és a sovány Kovács Árpád felköszöntő versikék megteszik a hatást. A közönség nagy ujjongás közben emeli őket, a nőbíróval együtt a magasba, a fuvózenekar pedig rendezti az indulót.

A mai meccs.

A múlt vasárnapra két csapat is volt hirdetve, azonban mindkettő lemaradt, így a közönség kissé csalódottan hagyta ott a pályát. Mára, vasárnapra azonban biztosra lehet venni, hogy ez nem ismétlődik meg. Vasárnap lesz u. i. előmérkőzésként a Nemere és UTC mérkőzése a kupa-bizottság határozata értelmében a Sinkovits-sporttelepen, mint semleges sportpályán.

Utána a KSE mérkőzik valamelyik vidéki csapattal.

A Benke-kupa győztesei.

Múlt héten folyt le élénk érdeklődés mellett Gyergyószentmiklóson a Benke-kupa döntő küzdelem, melyet a gyergyóiak nyertek meg 8 : 1 arányban az udvarhelyiekkel szemben s így ők lettek az idén is a vándor serleg birtokosai.

KSE — Nemere mérkőzés.

Lapzártakor értesülünk, hogy nem lesz meg a Nemere—UTC mérkőzése. Helyette KSE—Nemere meccs lesz.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Szept.

19

1931.

Buzakenyér.

Mily hívogató ujra asztalunk,
Hogy' remélünk és hogy' vigasztalunk!
Eltűnt csontváza sárga, vén szakácsnak,
Friss szaga terjeng foszlós, új kalácsnak.
Ez a csoda száz étellel felér —
Buzakenyér, áldott buzakenyér...

Fehér áldás mosollyal repedsz ujra,
El-szép pattant a gondhegedű hurja,
A keserűség nótája lepergett,
Elsírt sóhajást szellő messze kerget,
Lelkünkhez már csak vidám nótá fér:
Buzakenyér, áldott buzakenyér.

Bánattarisznját országutra löktük,
Csókos, meleg nap szikrázik fölöttünk.
Zengj zengj szívünk, te hű öreg cimbalmos,
Az ég sa föld most kincset kincsrehalmoz,
Aggódás szele ide már nem ér —
Buzakenyér, áldott buzakenyér...

Oh gyermekek, kik imádkozni tudtok
Fehér leányok, kiknek ajka suttog.
Helyettünk, bűnös emberek helyett
Nyitsátok fel a földi lelkeket,
A ti szavatok a mennyekbe ér —
Buzakenyér, áldott buzakenyér...

Fehér kenyér: örök szent ujhodása
Örök magyar lét boldogság-kovácsa
Ki megdacolsz a sárga sors-kenyérről
Úszályos gonddal, vész-öntötte vérrel,
Tebenned lelünk duzzad, él, remél —
Buzakenyér, áldott buzakenyér... (—)

— Az új főszolgabíró. Amint megírtuk, Andrassy Albert főszolgabíró szeptember elsejével nyugdíjazták. Helyébe meg is érkezett az új főszolgabíró: Gheorgh Gábor. Egyben a főszolgabírósághoz áthelyezték szef. de birou minőségben Simon András vármegyei főszámvevőt.

— Halálozás. Özv. Finta Andrásné szül. Páll Berta vendéglős 63 éves korában meghalt városunkban. Innen Hatolykára szállították és az ottani családi sírboltba temették el ismerősei nagy részvételével.

— A kirabolt polyásbaba. Ez is meg történt — Berlinben, ahol egy külvárosi postahivatal előtt ismeretlen tettesek kiraboltak egy polyásbabát. Az apróság anyja bement a postára és a babát a kocsiban néhány percre az épület előtt hagyta. A néptelen uccán a rablók a gyermeket kivették a kocsijából, leszedték róla a pólyát, meztelenül letették a posta küszöbére és azután a zsákmánnyal eltűntek. Tekintettel arra, hogy a baba érthető okokból nem üldözhetette a rablókat, a dolog csak akkor derült ki, mikor az anya kijött a hivatalból. A rendőrség keresi a csempő rablót.

A kormány a lakberek leszállítására kényszeríti a háztulajdonosokat

A Szamos írja: A kormány programjába vette, hogy a lakberek leszállítását külön törvénnyel fogja biztosítani.

A törvény szerint a háztulajdonosoknak a kereseti viszonyoknak megfelelően kell csökkenteniük a házbéreket.

A lakbér-kulcs megállapítására vonatkozó tárgyalások még nem fejeződtek be.

Tordán a bubos kemencére is bélyeget ragasztanak.

Tordáról jelentik: A kenyérbélyegrendelet a városban nagy meglepetést keltett.

A közönség csak külön engedéllyel sütheti meg a kenyerét a péknél.

A hatóságok úgy találták helyesnek, hogy ha már a gazda nem vásárolja készen a kenyeret, vagy ha a pék nem süti ki, hanem a mindennapi kenyér a bubos ke-

— A cigány lovat vett. Csütörtökön egy oroszfalvi cigány 600 leuért lovat vett egy székelytől. A székely a vásár után áldomást fizetett, miközben a cigány észrevétlenül visszalopta a 600 leut. Az ügy a rendőrség elé került.

— A adókiivetés új rendje. Elterjedt hírek szerint rövid időn belül az adókiivetés új módja fogja különösen az ipar és kereskedő társadalmat megörvendeztetni. Egy régi óhaj fog beteljesülni, — az adót három évre előre fogják megállapítani és kiivetni. Előnye ennek a rendszernek az, hogy nem kell majd minden évben a kiivetés és fellebbezés torturáját elszenvedni, de viszont hátránya is van, még pedig az, hogy a gazdasági viszonyok állandó romlása mellett még csak hozzávetőleg is kétséges lesz a jövedelemnek évekre előre történő helyes megállapíthatása.

— A turtarebesi példa. A mai nehéz gazdasági helyzetre jellemző a turtarebesi eset. Turtarebes nem nagy város, hanem egyszerű nagy-község, olyan, mint erre felé Kovászna. Ennek a községnek van egy gazdasági bankja, mely szintén megérezte az idők metamorfózisát és most áldozata lesz néhány betétes idegességének. A bank ellen u. i. 21 ezer leu követelése volt az egyik betétesnek és most ez a betétes csödkérvényt nyújtott be a bank ellen azon a címen, hogy a bank a felmondott és lejárt bankbetétkönyvét nem fizette ki. Ehhez még csatlakozott négy társa, kik közül csak az egyiknek követelése nagyobb: 54 ezer leu. A bank a csödkérvény szemben úgy védekezett, hogy a törvényszékhez kényszerregezési kérelmet nyújtott be, amelyben elmondja, hogy követeléseit a mai áldatlan viszonyok között nem tudja olyan tempóban behajtani, mint amilyen tempóban a betétesek pénzeiket igénylik és ezért arra kényszerül, hogy a kényszerregezési eljárás védelme alá meneküljön. A bank felajánl nyolcvan százalékos egyezséget, amelyet hajlandó két év alatt megfelelő részletekben megfizetni. Érdekes, hogy a bank egymillió leus felülfedezetet produkál és mégis kényszerregezésre kényszerül, mert a betétesek kényszerregezésre kényszerítik. Az a megfontolatlan idegesség, amely a városi nagybancoknál már teljesen elülőben, kisebb városokban és falvakban még mindig lángol. Az ilyen alaptalan betétiigényléseknek a kis falusi bankok megfelelni nem tudnak és így rontja meg egy néhány idegesebb betétes a többi betéteseknek követeléseit is. Ha ennek a falusi banknak nincs ilyen ideges öt betétese, nem kerül most arra a sor, hogy minden betétes betétjének husz százalékát odaveszítse és éppen ezért minden betétesnek addig, amíg ez az elmélyült válság meg nem enyhül, nyugodtan és önfegyelemmel ki kell várni azt az időpontot, amikor a betétek majd ismét minden időben és minden összegben a betéves rendelkezésére állanak. Iskolapéldája a turtarebesi eset annak, hogy a betétesek egy csoportjának idegeskedése milyen hatással van a többi betétesek tőkéjének biztonságára is.

— Aki békét akar. Charlotte north carolinai városban egy C. B. Holton nevű 85 esztendő agastyán válopört adott be a felesége ellen, azzal a megokolással, hogy neki már nagyon kevés van hátra a földi életből a fennmaradó napjait végre egy kis békességben akarja eltölteni.

— A téli nyomor árnyéka. A Népszö-vetség genfi ülésén Curtius az ijesztő gazdasági helyzetről beszélt és kijelentette, hogy a leszerelés problémája égető kérdéssé lett. — Türelmetlen — mondotta —, hogy amíg az egyik oldalon felhalmozódik a nyers terményeket, addig a másik oldalon a nyomor pusztít. A győztes államok rettenetes kamat terheket róttak ki a legyőzött államokra és a munkanélküliség — így végezte Curtius beszédét — már előre veti a téli nyomor árnyékát.

— A bűvös kenyérsütőgép. Nem ingyen fog kenyeret sütni és nem is a semmi-ből süti, de azért sok minden csodálatosat készít a legújabb automata kenyérsütőgép! Mint a római lapok írják, egy ferrarai mérnök, Montore Teodor feltalált egy csodálatos gépet, egy kenyérsütő automatát. A gép egyik nyílásán beöntik a buzaszemeket és a másik nyíláson kijön a frissen sült kész kenyér. A gép, amelyet petroleum-motor hajt, automatikusan megőrli a buzát, megtisztítja a lisztet, összekeveri a kovásszal, megdagasztja és megsüti a tésztát és végül egy tálcára kiejti a kész kenyeret.

— A világot a bogarak fogják elpusztítani — mondja egy angol tudós. A College of Pestology elnöke, A. Moore Hogardnak az a véleménye, hogy a világot a bogarak fogják elpusztítani. Mr. Hogard egész életét a bogarak tanulmányozásának szentelte. — Nyugodtan állíthatom, hogy a bogarak nagyban készülnek az emberiség megtámadására — mondja Hogard s az a véleménye, hogy el is fogják pusztítani. A baj az, hogy van egy ugynevezett bogárveszedelem és nem küzdünk ellene. Jellemzőképpen arra, hogy a bogarak egyre jobban elhatalmaskodnak, meg kell említenem, hogy amíg a háboru előtt a szunyog ismeretlen volt Angliában, ma alig van olyan ember, akit szunyog meg nem csipett volna. A bogarak azért fogják elpusztítani az emberiséget, mert minden energiájukat létfenntartási ösztönük kielégítésére összpontosítják, míg mi emberek nem tesszük ezt. Mindaddig, amíg hozzá nem fogunk a bogarak elleni rendszeres küzdelemhez, azt kell állítanom, hogy az emberiség legnagyobb ellensége a bogárveszedelem.

— Spanyolországban megszünt a cölíbatas. Madridból jelentik: A minisztertanács jóváhagyta a vallásügyi miniszter javaslatát, mely szerint a jövőben a katolikus papok spanyol nemzetiségű nőkkel házasságot köthetnek. A Vatikán és az új spanyol kormány között egyébként helyreállott a béke, mivel Secura érseket, akit Alfonso száműzött, a pápa egyházi méltóságáról lemondott és ezzel az egyház és a kormány között ismét teljes a béke.

— Eladott, de át nem telekkönyvezett ingatlanok adója. Gyakori eset, hogy az eladott ingatlan tulajdonjogát a vevő a telekkönyvben nem bekezelte magára, aminek az a következménye, hogy az ingatlan adójával továbbra is a volt tulajdonost terhelik meg, mert az adót arra kell kiivetni, aki a telekkönyvben és a kataszterben tulajdonképpen szerepel. A birtokviszonyok rendezettsége megkívánja tehát, hogy nemcsak a vevő, hanem a volt tulajdonos is igyekezzék átíratni a tulajdonjogot, vagyis készítsenek írásbeli szerződést, röjják le annak illetékét és adják be a telekkönyvi hatósághoz. De még ez sem elég: az eladónak külön is be kell jelenteni a pénzügyigazgatósághoz az eladást, mert az adótól csak akkor fog megszabadulni, ha a bejelentés alapján a p. ü.-igazgatóság a kataszterben is átírta a tulajdon-változást. Most, amikor ismét adókiivetés következik, tanácsos, ha az érdekeltek eleget tesznek ezeknek a törvényes szabályoknak, mert így sok zaklatásnak, sőt pereskedésnek is elejét vehetik.

(.) Az „Ellenőr” új száma. Érdekes, változatos és nívós Tóth Sándor politikai és közigazgatási lapjának legújabb száma, amely tetszetős kiállításban tegnap jelent meg és kapható az egész országban és a magyarországi nagyobb városokban. Az új szám főbb cikkei: Nem minden ügy — magyar ügy. Ahhoz, amit Goga mondott. Hogyan dolgozik a román ifjúság a román népiért? Magyar gesztus. Vázsonyi Vilmos regái unokabuga. Pesti híradó. Magyar szín és sziv. Egy bolozevári nagybanc tisztviselőelbeszélései. Kreugerék csalódtak Romániában. A marosvásárhelyi Agrár és a Bürger család. Janovics Jenő színházrészlete. Utánpótlás — színésznőkben. Szendrei Mihály is nyilatkozik stb. Igaz tartalmas a lap Közigazgatás rovata, amelynek információi mindenki érdekelnek.

Széplaki Takarékpénztár R. T. Értékpapír Ellenőrző Osztályának Csik és Háromszékvármegye Rayon- képviselte.

Köztudomásu, hogy az utóbbi években igen sok kül és belföldi értékpapírt és hosszú lejáratu, több szeriából álló sorsjegyet helyeztek el az ország területén,

Elvitathatatlan, hogy ezen értékek között sok van, amely abszolút megbízható, tekintélyes külföldi intézetek részéről lett kibocsájtva s mint ilyen, teljes fedezettel bír, lévén azok értéke, kamatozása és kihuzása esetén teljes ellenértéke 100%-osan lefedezett.

Ezen papírok megvásárlása takarékosági szempontból is igen előnyös, mert legnagyobb részben fix kamatozásuk és kisorsolásuk révén igen nagy a nyeresési lehetőség.

Tekintve azonban, hogy ezen értékpapíroknak a huzása külföldön történik, azok huzásának és lejáratának ellenőrzése nagy nehézségbe kerül, gyakran megtörténik, hogy az értékpapír tulajdonosa nemcsak értékpapírja neméről és számáról feledkezik meg, hanem a nehézkes ellenőrzés miatt ráun az egész, értékpapírjainak kezelésével járó nehézségekre és attól még veszteség árán is szabadulni igyekezik, mikor engedni csekély ráfizetésének elmulasztásával, hogy a már befizetett részletei is odavesszenek minden ellenszolgáltatás nélkül.

Pontos ellenőrzés esetén megszűnik a legcsekélyebb rizikó is.

A Széplaki Takarékpénztár Rt., Biharvármegye régi, tekintélyes vidéki pénzintézete szükségesnek találja körletébe tartozó ügyfeleinek érdekeit megvédeni s ezért ellenőrző osztályt állított fel, mely speciálisan értékpapírok és nyeresémi kötvények ellenőrzésével foglalkozik s mint ilyen annyira precíz és megbízható összeköttetéseket létesített, amelyek útján birtokában van az összes létező értékpapírok huzási adatainak s így ügyfeleinek olyan fontos és hálás szolgálatot teljesített, hogy indítva érezte magát ellenőrző osztályának működési körletét kibővíteni az egész ország területén működő komoly képviselők útján. Képviselést létesített Kézdivásárhely központtal Csik és Háromszékvármegye részére, mely alképviselők útján készséggel áll a közönség rendelkezésére.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy Románia tekintélyes napilapjai, köztük a Brassói Lapok, az összes erre vonatkozó értékpapír ügyekben közölt felvilágosításokat és szerkesztői üzeneteket a Széplaki Takarékpénztár Rt. ellenőrző osztályának tudósításai alapján etkőzli.

A Kézdivásárhelyi Képviselőt beosztásával és irányításával Kanabé Sándor ur bizatott meg, aki minden ilyen ügyben készséggel szolgál felvilágosításokkal. Komoly, megbízható ügynőkönk szép jövedelemmel felvétetnek.

Töltőtollakhoz bármilyen nagyságban tollhegyek kaphatók a Kovács-hírlapiroda könyv és papírzületében.

NYILTTÉR)

Mindazok, kik felejthetetlen drága gyermekünk elhalálozása alkalmából úgy anyagi, mint erkölcsi támogatásban részesítettek, valamint részvételük által igyekeztek a mi mérhetetlen fájdalomunkon enyhíteni, fogadják a legőszintébb köszönetünk nyilvánítását.

Tg.-Săcuesc, 1931 szept. 14. Nagy János és családja.

Mindazok, akik felejthetetlen feleségem, illetve édesanyám halála alkalmával részvétel voltak irányunkban, vagy a temetésen megjelentek, ezúton fogadják köszönetünket.

K.-vásárhely, 1931 szept. 16. Szász Bálinta gyermekei

E rovatban a közölkéskért sem a szerkesztőség, sem a kiadóvivalat felelősséget nem vállal.

A város hivatalos hirdetései

Primăria Comunei Urb. Târgul-Săcuesc.
No. 4034/931 Publicațiune.

Comisia Int. Târgul-Săcuesc va dispune contractarea prin buna învoială a lucrărilor pentru repararea drumului din Str. Regală în ziua de 28 Sept. 1931 ora 11 a. m. în cabinetul primarului.

Caietul de sarcini, antemăsuratoare și deviz se pot vedea în biroul serv. economic. Ofertele se vor înainta în scris până la timpul fixat pentru contractare.

Târgul-Săcuesc város ideiglenes bizottsága 1931 szeptember 28-án d. e. 11 órakor a polgármesteri hivatalban szabadkéz-ből vállalatba adja a Str. Regală ut javítási munkálatait.

A munkafeltételek, az előméretezés és a költségvetés a gazdasági hivatalban megtekinthetők.

Az ajánlatok a fenti határidőig írásban nyújtandók be.

Târgul-Săcuesc, la 16 Sept. 1931.

Preș. Com. Int. Nastași.

Secr. Cen. R. Cosma.

A mozi műsora.

Szombaton és vasárnap világszerte nagy feltűnést és sikert aratott hangoz filmdráma a „MAROKKÓ” kerül előadásra. A film a Paramount filmgyár legnagyobb alkotása s a világhírű Sternberg rendezésében Merlene Dietrich és Gari Cooper olyan szerephez jutottak, amelyben kivételes színészi képességeik legjavát nyújthatják. A film a Szahara napégette poklában szenvedő idegen légió életéből meríti témáját egy nagy szerelem hevítő tüzen keresztül.

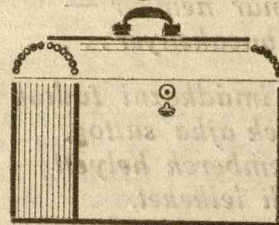
Fenti nagysikerű filmen kívül a legsikerültebb heti journal bemutatásával is kedveskedik a mozi vezetősége, mert bemutatja „Ileana főhercegnő esküvőjét” a Peleş-i kastélyban. A főúri nász minden fázisát bemutató pompás filmatrakció mindenütt a legnagyobb sikert aratta.

„Csak felnőtteknek” a városi mozgóban.

Kedden, szeptember 22-én egyetlen előadásban bemutatásra kerül dr. Van der Welde, a berlini orvosi fakultás kinematografiai intézetének vezetője által készített egyetlen óriási erotikus filmje: az „Ideális házasság”. A film főszereplői: Lil Dagover, Livio Pavanelli és Maria Solveg.

A film a mai erkölcsöket tárgyalja és mindenki-nek választ ad: kit válasszon életársául és melyek a házasság válságainak okai és miért hidegnek el oly hamar egymástól a házastársak. A film az erősen erotikus tartalma miatt csak felnőttek által tekinthető meg, figyelmeztetünk tehát mindenkit, hogy a jegypénztár csak 16 éven felülieknek adhat ki jegyet. Tekintettel arra, hogy a filmet a mozi igazgatóságnak csak egy este sikerült megszereznie, a várható nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyeket elővételben beszerezni.

(as-nő.)

Iskolatáskák

kézi és háti legújabb
mintájú, legolcsóbb
árban beszerezhetők a

KOVÁCS-hírlapirodában

Értesitem a m. tisztelt közönséget, hogy a postával szemben,
az Apró-féle lakásban

sóraktárt nyitottam

Mindenfajta só nálam szerezhető be angroban és olcsón.

Kérve b. pártfogást, vagyok

Tisztelettel:

Radu Bunghez.

„MEDIATOR” Általános Kereskedelmi és Magántájékoztató Iroda, Kézdivásárhely.

Cégtulajdonos: Kanabé Sándor.

Működését Kézdivásárhelyen 1931 október 1-én Averscu ut (v. Gábor Áron utca) 3 szám alatt megkezdte.

Foglalkozik mindennemű kereskedelmi üzlet lebonyolításával: Kölcsön és ingatlan közvetítés, információk, inkasszó megbízások teljesítésével.

Eljár: Utazási igazolványok, vízum és más magán-természeti ügyekben.

Direkt összeköttetések az ország összes nagyobb városaival.

Elfogad mindennelvre történő fordításokat. Felvilágosításokkal díjmentesen szolgál.

Elvállal óra-könyvelést. Megfelelő számú jelentkezés esetén könyvelési és levelezési kurzust tart.

Fuvar-levelek revidálása stb.

Az Erdélyi Református Egyházkerület jótékonycélú sorsjátékának tervezete.

Össznyeremények:

Leu 3,500.000

Minden nyeremény készpénzben fizetve.

Főnyeremény:

Leu 1,000.000

Nyeremények kifizetését biztosítja a

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK R.T.

Megrendeléseket legpontosabban teljesít

a **KOVÁCS-hírlapiroda**

TÂRGUL-SĂCUESC Sos. Averscu (v. Gábor Áron-utca.) 1 szám

HUZÁS:

I. 1931 november 30.

350 drb a Leu	300 Lei	105.000
200 " " " "	500 " "	100.000
35 " " " "	3.000 " "	105.000
15 " " " "	5.000 " "	75.000
10 " " " "	10.000 " "	100.000
5 " " " "	20.000 " "	100.000
1 " " " "	50.000 " "	50.000
1 " " " "	100.000 " "	100.000
1 " " " "	200.000 " "	200.000
618 drb		Leu 935.000

II. 1931 december 22

350 drb a Leu	300 Lei	105.000
200 " " " "	500 " "	100.000
35 " " " "	3.000 " "	105.000
15 " " " "	5.000 " "	75.000
10 " " " "	10.000 " "	100.000
5 " " " "	20.000 " "	100.000
1 " " " "	50.000 " "	50.000
1 " " " "	100.000 " "	100.000
1 " " " "	200.000 " "	200.000
618 drb		Leu 935.000

III. 1932 január 20

350 drb a Leu	300 Lei	90.000
200 " " " "	500 " "	100.000
35 " " " "	3.000 " "	90.000
15 " " " "	5.000 " "	75.000
10 " " " "	10.000 " "	100.000
5 " " " "	20.000 " "	100.000
1 " " " "	50.000 " "	50.000
1 " " " "	100.000 " "	100.000
1 " " " "	200.000 " "	200.000
558 drb		Leu 1.630.000

Minden huzás után a nyerőszámokat a Monitorul Oficialban, a napilapokban és egyházi lapokban közli a Központi Sorsjegyiroda

Vidékre postán 117 Leu.

Vegyileg tisztít és fest női- és férfi ruhákat, plissézozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest — női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját veszítene, — legjutányosabb árban

Bartos Boldizsár

TÂRGUL-SĂCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcuesc (Kézdivásárhely). 1931.